

Acemî Kalemeler

Yıl : 1 Sayı : 8 Aylık Kültür, Sanat ve Edebiyat Dergisi Mayıs - 2018 5TL.

TEK SİĞINAK SANAT

Edebiyat dünyasında yer edinmek kolay değil. Güçlü beğeniye dayalı ilkeli tutumun bu alanda yerleşmiş olmasından ileri gelmiyor zorluk. Ön yargıların ve kemikleşmiş cemaat yapılarına dayalı yaklaşımın aşılmaz duvarlar örmesinden kaynaklanıyor. Her dergi kendi dışına gözlerini kapatmayı erdem sayıyor. Gittikçe okumamak ve alanla ilgili takip yapmamak neredeyse övünülecek duruma geldi. Edebiyat Ortamı dergisi son sayısında ve çıkardığı yıllıkta bu acı gerçeği açıkça ifade etti. Ortaya konulan tespitler durumun sanılandan daha vahim olduğunu gösteriyor.

Medya ve düşünce dünyamızdaki kısırlık gittikçe daha acı bir hal alıyor. Televizyon kanallarında hepi topu yetmiş, seksen bilemediniz yüz kişi, söz dalaşı yapmayı kamuoyuna düşünme olarak sunmaya devam ediyor. Derinlemesine bir düşünce üretimi ve çağımızın gelişmelerini doğru okuma neredeyse hiç yok. Bütün bu olanlar insanı görmezden gelmeye devam ediyoruz demektir. İnsanı ve insanımızı görmezden gelmeye daha ne kadar devam edeceğiz?

İnsanın yalnızlaşması, toplum katmanlarının içine kapanması sancılı derinleşmesi demektir.

Düşünen insana tek sığınak kalıyor: sanat.

Acemî Kalemeler

FISILTI

Nisana koşar çiçekler,
Çatılar yağmuru bekler
Güvercin bakışların, ürkek
Toprak, nehre meftun
Üflenir kelimeler geceye,
Çekilir sarı odalara suskun,
Yalnızlık, insana mahsustur
Ölümüne besler düşleri şehir

Ah, sarı ışıklar; Sokak lambaları
Kırpiklerde kırılan billur fanus
Alnına çarpınca şimşek dirilir
Bazen, gitmek gurbet değildir;
İnsanı, kendine getirir

Bir damla suya yaslanır ferî,
Gece, aya sarılır ışığı
İnsan yanından kaçır sokaklar,
Yine de yürek uzakta kalır
Göğün, en güzel kızı hilaldir
Savrulmuş olsa da düşlerin,
Emanet ağırdır dağlara bile
Erciyes eteğinde yükselir,
Çile basamağıdır miracın

Uzaklarda aydınlık çırpınır,
Asasını anlatır Rabbine Musa.
Yılanları yutar ejderha;
O, adı anılmayacak olanlardandır
Eli koynunda sabah yıldızı,
Kardeş sözdür yanı başında;
Gökçe sunulur sır
Altın buzağı, üfler vadiye
Gölgeler, her şekle bürünür
Karanlığa döner beşer,
Pınarlar fışkırır yine
Kuşların, telaşı eyvah
Akşam ezanıyla artar ha bire
Aziz Allah
Şefaati Ya Resulallah
Sallanır yapraklar,
Ay, sarılır rüyalara...
Söğütler, azalır boyuna...
Oysa çamlar fısıldamaz insan,
Nisan sıyrılır bahardan;
Yıldızlar yalnız kalır;
İnsansa, bencil...

Burhan KALE

Bu Sayıda : Burhan KALE - Z. Meral KONŞUK
İVECAN - Mustafa YILMAZ - Kurtuluş ÇELEBİ
Şeyma TEMİZSOY - G. Ebru BULKURCU
Melike ÇELİK - Sonay KARASU
Kadriye ERCİYESLİOĞLU - Tayyip ATMACA
Fatma DAĞLI - Zehra AKKAYA - Hamdi POYRAZ
Emine ÇOBAN - Selçuk ŞAMİL - Enes SEVİN
Belen GÖKÇELİ

Tayyip ATMACA: "Kimsenin henüz
bir isim yakıştıramadığı bir şiir tarzını
sürdürmeye çalışıyorum."

YANIMDAKİ BOŞ YER

Zehra Meral KONŞUK İVECAN

Kelimeler üşüyor içimde ama dışardakinden fazla değil. Hırpalanmasınlar istedim ben de daha bir sakladım içimde. Ruhumun en derin mahzenlerine yerleştirdim. İnsanlar konuşmayı bilmiyorum sanır oysa içimde kelime yığınlarından kurulu sıradağlarım var. Yanlış anlaşılmasın onlara kıymet vermiyorum değilim. Sadece kendi seçtiğiniz sözcüklerle yargılanma korkusu diyelim şimdilik. Benim kelimelerim çocuklarım gibi; sanırım böyle sonuçlanırsa üzümler benim üzülmeme sebep oldukları için. Aslında bir tuhaflar biliyor musunuz - benden duymuş olmayın da- onları dışarı döküp yalnızlaştırmaya, üşütmeye çekinirken ben; içerimde de pek bir arada durdukları söylenemez. Darmadağınlar, birbirlerine küsler mi nedir? Ruhumun göz göz odalarında biri o yanda biri bu yanda. Zor toparlıyorum çoğu zaman. Kızıyorum hem onlara hem kendime. Onlara toparlanamadıklarından; kendime onları toparlayamadığımdan.

Bazı zamanlar onları özgür bırakmam diyorum. Belki de sandıklarım yanıltıyordur; üşümeyeceklerdir, yalnızlaşmayacaklardır, dışarı iyi gelecektir. Ya hepsi birden beni terk edip giderse kendimi yalnız hissedersen diye korkuyor olabilir miyim? Her şey; şu onları koruyor oluşum, saklamaya çalışmam falan, yalnızlık korkumun bahaneleri mi acaba? Gidişat da pek iyi gözüküyor hani; içerisi acayip kalabalıklaştı. Onlarca kelime hep bir ağızdan konuşmaya başladıkları zamanlar beynim yardım çağrılarını gönderiyor. Çılgılık çılgılığa kaçmak istiyorum kendimden o vakitler. Böyle bir yer varsa ya da bunu başaran lütfen bana da söyleyin.

Öğrendiklerinizi anlatmazsanız ruhunuz bilgi çöplüğüne döner benzeri bir söz okumuştum. Bana yazmaya başlamalısın tavsiyeleri verenler çok oldu; yazarsan rahatlırsın diyenler. Ben yazdıkça doluyorum, içimdeki kelimeler kâğıtta yerlerini alacaklarına, sokakta bulduğu her canlıyı eve getiren çocuklar gibi başkalarını da getirdiler ruh haneme. Ruhumun yarısı mülteci kelimelerle dolu; nereye yerleştireceğimi bilemediğim, vatansız oldukları için de terk edemediğim. Kimisi öksüz kimisi yetim.

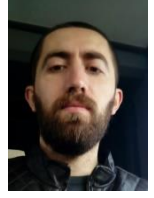
Dışarı vahşi, acımasız kelimelerle dolu. Dokunmaları gerekmiyor bakışları bile iliklerinize

kadar üşümenize yetiyor. Kötülüklerinin yaydığı pis koku sarıyor her yanı. Dünya üzerinde güzel söz kalmasın diye uğraşıyorlar; güzelliği çağrıştıran hiçbir şeyi kimseler hatırlamasın istiyorlar. İçlerindeki karanlığı bacalardan dökülen kurum gibi her yana bulaştırıyorlar. Kara kapkara bir is tabakası yeryüzünü kaplıyor. Önceleri neden buna kimse ses çıkarmıyor; bunca zulme, adaletsizliğe sessiz kalınır mı diye düşündüm. Bu cümleyi kurmaya başlamamla utanç duygusunun tüm bedenimi kaplaması aşağı yukarı eş zamanlı oldu.

Kimi, ne hakla, neden yargılıyordum ki? Kendimle yüzleşip bu suçlamaların hepsinden beraat mı etmiştim de rahat rahat diğerlerini yargılıyordum.

Kötücül bir zekaya sahip olan kelimelerden de bizler sorumluyuz bir anlamda. Çünkü onlar rahat rahat etrafta salınırken onların karşısına doğru kelimeleri çıkarmadık; böylelikle yanlışlarını göremediler ve doğru zannettiler her hatalarını. Tolstoy yaşadığı zamanlardan bu günlere yolladığı sözünde "Kötüler kendilerine tahammül edildikçe daha çok azarlar." diyor. Bugünler için öngörüyle mi konuşmuştu yoksa o günlerde de değişen pek bir şey olmadığı için mi bu sözü söylemişti tartışmasıyla zaman kaybetmeyeceğim. Benim için önemli olan; bunu biliyordum ve sustum, susturdum tüm kelimelerimi. Önceleri onlara kıyamadığımdan sonraları işin içinden nasıl çıkacağımı bilememenin şaşkınlığından. Artık böyle olmamalı, artık onlara daha fazla güvenmeliyim henüz vakit varken.

Sözcüklerimi, kana kana içtiğim her kitaptan damıttığım can suyuyla emzirdim ben. Normalde topraktan bir ceset olan bedenimi taşıyan ruhumun gücünden ekleyip yoğurdum. Şimdi anlıyorum ki onların korunmaya ihtiyacı yok aslında. Yavrusu gözüne hiç büyümeyen bir anne gibi kelimelerimi güçsüz zanneden benim. Bentleri yıkmamın zamanı geldi de geçiyor bile. Salacağım yeryüzüne; "Çirkinlikleri temizleyip yok edecekler, yeryüzüne yeniden baharı güzelliği getirecekler" şeklinde beylik laflar etmeyeceğim. Sadece küfredip durduğum karanlığa yakabileceğim kadar mum yakacağım. Kelimelerin gücüne inananlara yanımda bir sürü boş yer var.

ASLA VAZGEÇME

Mustafa Yılmaz

*"Burada insanlar olmayınca neler olduğunu bilmiyorum ama insanlar burada görünür görünmez her şey hareket etmeye başlıyor. Eski tuzaklar yok olup yerine yenileri geliyor."
(Stalker)*

Vazgeçiş, beraberinde, hemen o an, geri dönülemeyecek ancak gelecekte her bakıldığında iç burkan mutlu bir şipşak karesi oluşturma ihtimalini göze almaktır. Daha basitçe; "hangi elimde tutuyorum, bil bakalım" oyunudur. Dünyanın bütün kapılarını aynı anda açamayız.

Bir eşiğin dibinde, sınırdaki bekleriz bir süre. Açmazsak herhangi bir şeyden vazgeçmez, şimdilik etrafımızdaki dünyayı ve bu dünyaya bakışımızı, kendimizi değiştirmeyiz zaten. Eşikteyiz, demiştik. Sonra o kapı açılır ve ayaklarımızın bastığı tanışık zemini geride bırakırız. Kapı kolu mintanımıza takılabilir. Bize diyebildiği nispette dur diyebilir, bizden bir parçayı koparabilir. Geride bıraktığımızın diyeti olarak bizim de bir parçamız eksilir.

Ne diye sadece melankolik ihtimalle uğraşıyoruz? Çünkü hikâyeye böyle kötü devam etmezse, işler yolunda giderse bambaşka yeni bir hayat içinde bulur insan kendisini. Geçmiş de, geçmişe dair anılar da zayıflar. Geçmiş, sünen bir sakız gibi tabanına yapışmaz insanın. Hem, o karar verme anı daha sonra değerlendirildiğinde vazgeçişten bile bahsedilmez. Adına kurtulma derler. Hatta onu bile demezler.

Nasıl ki bizler okunmaya değer romanlar gibi ilgi çekici hayatlar sürmüyorsak, durağan ve olağan yaşamımız içinde pek parlak olmayan renklere alışmışsak, olağanüstü adı üstünde olağanüstüyse, yolun süslü cümleler gerektirmeyecek kadar küçük sıkıntılara açılması da diğer olasılıklara göre çok daha fazla gelir başımıza. Sadece minik, kıymetli bir parçayı geride bıraktığımızı biliriz ama yolumuzdan alıkoymaz bizi. Kaybedilenin hakkını teslim ederiz, o kadar.

Uzayın derinliklerine yollanan roketler yörüngeden uzaklaşmaktayken ipi kopmuş tespah gibi eklemlerini sırayla boşluğa bırakırlar. Bu da

hesaplı, dümdüz bir vazgeçiştir. Küçülen ayakkabılardan, uzayan saçlardan, eskiyen eşyadan vazgeçeriz. Hatta bazen, biraz acımasızca olsa da insanlardan bile, alelade bir cisimmiş gibi böylece kopulduğu olur.

En derin vazgeçişse, malum, hayattan olur. Ciğerine havayı çekmekten ve kalbin inatla vurup durmasından vazgeçilir. İntihar gerçekten tek önemli felsefe sorunu mudur, emin değiliz. Ama bizi ne kadar derinden etkilediği -organın ayırdığı omurların, patlayan tabancanın, suya düşmenin, siyanür çığlığının sesi ne kadar uzaktan gelirse gelsin- inkâr edilemez. Oraya gidip gelen de olmadığı için, orası denilen yer gizemini büyütür. Dünyanın sonuna giden yol, yolcu için ne kadar gerçek ve tafsilatlıysa geride kalanlar için o kadar bulanık.

Vazgeçmek, yolcuyla da yolu da değiştiren bir an, bir göz kırpmasıdır.

FEZA

Nasıl da bildin gökyüzü
Şair kız gitti diye
Benimle beraber ağlamayı
İçime dert oldu
Gül kokulu defterin
Doldu mu
Dolmadı mı
Hiddete kapılmasın yüreğin
Sema da
Feza da
İlikli kafesler de saklı.

Kurtuluş ÇELEBİ

BEDELLİ YOLCULUK DÖKÜMÜ

Şeyma TEMİZSOY

Uzun otobüs yolculukları yapardım. Sokağımızdan çıkışıyla başlayıp şehrin bütün semtlerini turlama rağmen bir türlü bitiremediğim yolculuklardı bunlar. Tünelleri, metroları, havaalanlarını geride bırakarak şehrin 8-5 çalışan, suratsız, yorgun, antidepresan almadan uyamayan binlerce silik yaşamına müdahil olurdum. Hele de iş çıkış saatlerine denk geldim mi ellerimi ve kollarımı başkaca insanların uzuvlarıyla karıştırmamak için göğsüme yapıştırdığımı, bir nefes kadar var yok bir boşlukta, havadaki yağlı nem küresinden nasibimi almak için dudaklarımın arasından nefes almaya çalıştığım zamanları hatırlıyorum. Aslına bakılırsa şehre adımımı attığım ilk günden bu yana kalabalıktan fazlaca şikâyetlenmedim. Benim derdim, otobüslerin balık istifiğine maruz kaldığımız kokular yahut tenimin yabancı bir tene değdiğinde geri çekilmek için verdiği o yorgun mücadele değildi. Şehrin bu zorlu akışını, ruhumda zamanla filizlendirdiği 'yaşamak direnci'nin hürmetine seviyordum bile... Zihnimin dehlizlerinde dönüp duran, her dönüşünde de yeniden irkilmeme sebep olan esas mesele, insanların kollarına, gövdelerine, soluklarına çarpmak değil hikâyelerine çarpmaktı. Evet, bir insanın hikâyesiyle tanışık olmazdınız bu otobüslerde yahut hikâyelerle tanıştırılmazdınız... Düpedüz çarpılırdı yüzünüze... Çarpılınca da kaçacak yer bulamaz, önünüzde cereyan edip duran her ne varsa kendi hayat hikâyesinin ulu ortasına teyellemek zorunda kalırdınız. Seçimli olsun isterdim başlarda, kendi hikâyeme katılacak her detayı kendim seçebileyim... Buun yüzünden öğrenciliğimin ilk yıllarında o ihtiyatsız telefon görüşmelerini, seyir halindeki otobüsümüze birlikte binmiş genç çiftlerin bitmek tükenmek bilmez alışveriş telaşelerini, borçlarıyla başı dertte ev babalarının eseflerini, emekli bey amcaların asla eskimeyen askerlik maceralarını duymamak, tüm bunları görmezden gelmek için kapıdan adımımı atar atmaz kulaklığımı takar, playlistin ruh halime göre olan bir köşesinde kendi içime doğru yolculuklara çıkardım.

Fakat zamanla insanı anlamak derdi düştü içime. Annemin yokluğunda muhtaç olduğum şefkati, dostlarımın kayıtsızlığında kaybolan vefa mefhumunu aramaya başladım o yüzlerde. Kendi içimdeki asıl yolculuğa, tesadüfen karşılaştığımı sandığım kaderin bu ufak tefek oyunlarına kulak vererek çıkmaya başladım. Tüm bu hengâmenin aslında tesadüf eseri olmadığını ve sanki birlikte yolculuk yaptığım herkes bana bir şeyleri anımsatmak için doğmuş da ben buna çok sonraları akıl sır erdirmişim gibi dikkat kesilerek dinledim o hikâyeleri. Kırıldığım pek çok an oldu, önümde dikilen insanların meraklı bakışlarına rağmen ağladığım, yahut akşam sonrası seferlerinde günün bütün yorgunluğunu ufaklıkların neşesiyle gidermeye çalıştığım.. Başlarda külfetimin

olan yolculuk benim için dünyanın sürüp giden bu ihtiyatsız karmaşasında, onu anlamlandırmak adına verdiğim sahici bir çabaya dönüşmüştü. İnsana tahammül etmeyi öğrendim. İnsanın tahammül malzemesi olması her yeni gün biraz daha şaşırarak hayata dair, satırların arasından bir türlü çıkıp gelmeyen, yaralarımızı bir türlü muhatap almayan o merhemlerin güncelin en yavan boşlukları arasından bize gülümsediğine şahitlik ettim. daha da sayıp dökmekle bitiremeyeceğim bir takım yaşanmışlık manzumeleri cebimde.. Öyle ki şimdi zamanın akışında canımı acıtacak, vaktimi gasp edecek, mecburiyetlerimi bir süre aksatıp beni derinlere en derinlere götürecek bir zorlukla karşılaştığım an kendime dünyanın en haklı tesellisini veriyorum

"Bedelini ödemediğin hikâyenin kazancını umamazsın !"

KAYBOLUŞ

Şekeri eriten çay değil,
Sıcaklığındaki ateş
Şehvetli buğusu
Kayıpların kayboluşunda sır oldu.
Yoksul kayboluş
Oksijenin atomuna saklanmış
Yolsuz düşünceler
Acılarla sevişen nehrin kıyıları
Başkalaşıma emek veren kelebeğin
Abı-hayat arayışındaki suskunluğu,
Kayboluşunda saklı

G. Ebru BULKURCU

Melike ÇELİK

FOTOĞRAF TOPLAYICISI

Yorulan gözlerimi masadaki fotoğraflardan kaldırıp duvara astım. Dedemin gözlerinin kuyusuna düşünce heyecanlanıp aşağı kaydı, pala bıyıklarına takılıp orada asılı kaldılar. Gür kaşlarının altında iki tohum gibi gömülü duran gözlerine değmek kimin haddiydi? O yaşarken bu hakkı kimseye vermemişti. Şimdi fotoğrafına bakarken de aynı korku gelip gözbebeklerimi tedirgin ediyordu. Oysa karısından bile esirgediği o tohumlar, baba korkusu ile titreyen çocuklarına saygıyı damla damla özümsetirken annelerinin sonsuz şefkatine rağmen, yüreklerinde hep bir yanlarını eksik bırakmıştı.

Ardı ardına on çocuk doğurduktan sonra gücü yaşamaya yetmemişti anneannemin. Bir erkeğin gölgesinde mahpus kalmış bir kadının, yeryüzüne kendisinden on emanet bırakırken; kocasının gözlerinin gölgesine bir gülüş, çocuklarına da tek bir fotoğraf bırakmadan gitmesi ne acıydı. Dayımın anlattığına göre mahallenin fotoğrafçısında çekilmiş bir fotoğrafı vardı ama çekildiğine pişman olmuş, korkusundan almaya gidememişti. Sonra da yitip gitmişti bilinmez dehlizlerde.

Annesinin hasretini kızında söndürmek arzusuyla yanan annem, yüzünü hiç görmediğim, kokusunu tatmadığım annesiyle kader birliği yapmamı uygun görmüş, onun yorgun adını vermişti bana. Belki de bu yüzden çoğu zaman yarım kalmış bir hayatın devamı gibi hissedirdim kendimi. Her mecliste anneanneme benzetilim de bu kader birliğini perçinlerdi sanki. Kan bağının ötesinde bağlı olduğum bu kadının on farklı surete dağılmış parçalarını kendi yüzümde birleştirir aslını bulmaya çalışırdım. Yorulunca da her bir parçasını diğer torunlarına savurur, tek başıma onun kaderine

devam etmek istemezdim.

Oysa bilirdim, gün gelecek kızım da onun varlığı tekerrür edecekti. Bu sebepten sonu gelmez bir arayışa düştüm. O fotoğrafı bulursam, göz aynalarının aksinde silinmiş görüntüsünü hafızalarda canlandıracağımı düşünüp anneannemin yalnızlaşan soğuk ruhunu teskin edecek, onu hayatın sıcaklığına katacaktım. Belki o zaman ben de artık ona benzemeyecek, yalnız kendim olacaktım.

Aylarca gezindim eski fotoğrafçı camakânlarında, satışı çıkarılmış fotoğraf bavullarında. Tek tek topladım masum bakışlarının ardında tedirginlikle gülümseyen siyah beyaz asaletindeki kadınları. Kimine bit pazarlarının yoksulluğu sinmiş, sararıp solmuştu. Kimine de başkalarının anısını satın alarak kıymet bildiğini sanan antikacıların yapaylığı çökmüştü.

Hepsini sevdim, okşadım, çocuk sahibi olduktan sonra tüm çocuklara olan merhameti artan kadınlar gibi. Tüm kadınların ruhunda eksik kalanları tamamlamak, yaralarını sarmak istedim. Belki o zaman ailelerinden uzakta, garip ellerde olmalarına içlerimezdiler artık. Hepsini benim bildim ama aradığım başkaydı, bulmalıydım. Her birinde gülüşünün izini sürdüm. Ben nasıl gülerdim, hiç düşünmemiştim. Onun gülüşünü bulunca öğrenirim sandım.

Fotoğrafların içinde günler süren seyahatlere çıktım. Ellerini çenesinde birleştiren soluk yüzlü kadın, dudağının bir kenarını kıvrarak gülmeyi nasıl öğrenmişti? Belki küçük yaşta annesiz kalmasının çaresizliğini dudak kıvrımında taşımıştı yıllarca. Bu yüzden gülüşleri hep acı, gözleri nemli kalmıştı. Balıksırtı örgüsü ikiye ayrılıp omuzlarında son bulan kızın kolyesi, kim bilir

hangi sefirin hediyesiydi? Ürkek bakışlarının ardında çocuksu heyecanlarının üstü bir an önce büyümesi için hızla örülüyor; yaşamının özü, en güzel yaşları, yaşlı bir adamın ellerine sayılıyor. Kafasını hafif öne eğmiş, bukleli saçları yüzünün güzelliğini daha da belirginleştirmiş kadın; kim bilir hangi savaşın hoyratça kendisinden çekip aldığı sevgilisine fotoğrafını göndermek için hasrete prangalı dudaklarına küçücük bir gülümseme iliştiriyordu?

Kadınların izdüşümlerinin peşinden gidiyor, onlarla yaralanıyor, onlarla yitiyordum. Her kadın, yeryüzünde bir tekrarı daha yaşanmayacak olan kader parçasının başkarakterini oynarken; insanoğlu yaşanan tüm acıları nasıl bir sayıyordu? Habil Kabil'in ellerinin arasında gözlerini yumarken hayata, Hz Havva'nın yaşadığı matem; yüzyıllar sonra bir evladı diğerini vuran ananın kalbinde aynı akiste mi çınlardı? Herkes sevgisinin tonunda yaşarken aşkı, yaşanan acılar da yüreklerin naifliği ölçüsünde derinleşmez miydi? Her kadın gökkuşağının bir tonunda geçirirdi ömrünü. Bu yüzden her kadın yeni bir evren demekti, içinden binlerce evren taştan.

Buruşmuş elleriyle dizlerimi ovuşturan kadının, merhamet dolu bakışlarıyla kendime geldim. Anneannem yanı başıma oturmuş bana gülümsüyordu. İnsan yeter ki arasın, gün gelir aradığı bulur onu; der gibi yüzüme bakıyordu. Hiç konuşmasa da bir fotoğrafa bakar gibi yüzünün kırışıklıklarından gönlüne nüfus ediyor, hislerini gönlümde hissediyordum. Yıllardır gözbebeğinin kenarında gizlenip kalmış bir damla yaş ışıktan parladı, ağır ağır yol alıp süzüldü. Gökkuşağının tüm renklerini kucakladığı bembeyaz tülbendiyle bir çırpıda topladı gönül kırıklarını. Kocasının korkusundan yıllarca gönül kafesinin içine doldurduğu hüznü aydınlığa kavuşmuş, ona insani bir hüviyet kazandırmıştı artık. Şimdi o da herkes gibiydi...

Ama hiç kimse onun gibi değil.

Dedemin fotoğrafının yanındaki çerçeveye takıldı gözlerim. Kalktım, yanına gittim. Karanlığı emen camında kendi gülüşümü seyrettim. Bu çerçeve hep mi doluydu, bana mı boş gelmişti?

DÜNYALILARA İNAT

Diz üstü düştüm.
Çamurdu evren
Karanlıklardan geldi ilk selam
Sensizlik ile sardım yaralarımı
Bekledim.
En çok beklemeyi öğrendim.
Asla çınlamadı kulaklarım

Elimin tersi ile sildim
Buğulu gözlerimi
Soran olursa
Toz kaçtı derdim.
Hiç soran olmadı.

Tüm dünyaya inat
Kalktım yerden
Hiç utanmadım yalnızlıktan
Parçalanmış üstümden, pabucumdan

Osmanlı'dan kalmış bir çınar gibi
Ülkem gibi
Babam gibi
Dimdikti başım

Etmem eyvallah Rabbimden başkasına
Son bardak suyumu
İçerim pişmanlıklarımın üstüne
Nice yorganlar yaktım.
Zemherinin ayazında
Nice lokmalar sakladım.
Yutkunmadan kursağımda

Ben baharın güler yüzü
Ben bozkırın rüzgar gülü
Son nefesim memleketimin kokusu
Anayım
Dağlara kucak açarım.
Eşkiyalara kafa tutarım.
Telaş etmeyin
Ölürsem ayakta ölürüm.
Tabutuma dört ayak olur.
Tek başıma toprak olurum.

Sonay KARASU

MERHABA JEN,

Kadriye ERCİYESLİOĞLU

Hayatının yaklaşık 23 yılına tanıklık eden biri olarak 'Jen' demem sorun olmaz sanırım. Kafandaki koca soru işaretini görür gibiyim. Ben kimim öyle değil mi?

1994 yazında, Ester, Karen ve Lucy ile çıktığın beş haftalık maceralı seyahatte bir de misafiriniz vardı. Aidan ile tanışmanı onaylayan gözlerle bakan, onun ile Avustralya'ya gitmemeni mutluluk ve soru işaretleriyle onaylayan ben de yanınızdaydım.

Jen, doğrusu bunun nasıl bir duygu olduğunu çok merak ediyorum, bir gün oturup uzun uzun konuşmaya ne dersin? Belki kahve içeriz-ki ben kahve içmeyi hiç sevmem- sana eşlik ederim. Hem Max'i de çeğiştiririz biraz. Umuyorum ki karşılaşınca dek Max değişmiş olsun. Düşündüm de Max hiç olmayabilir. Belki şu an bana kızılıyorsun ama ben bana yapılan kötülükleri er ya da geç unuturum fakat sevdiklerime yapılan kötülükleri unutmam. Üzgünüm... Bu nedenle kalpsiz birine dönüştüm Max'e karşı.

Yıllar geçse de, Max'in seni doğum gününde umursamamasını -bilirsin unutmak ve umursamamak çok farklı kavramlar- keşke unutsaydı ama umursamamayı seçtiğini unutmayacağım. Telefonu kapatıp boşluğa düştüğün o an sana sıkıca sarılmak istedim. Hüznünün her damlasını taşımak istedim...

Beni müthiş bir hayrete düşüren tünellerine gelecek olursak; birçok insan bunu yaşamak için can atardı eminim ki.

Doğumumuzdan ölünceye dek hayatımız sürekli bir yolculuktur. Bu yolcuğun biletleri ise seçimlerimizdir ama aklımız hep seçmediklerimizde kalır. İşler kötüye gittiğinde hemen o soru gelir aklımıza 'acaba?' .Sen o 'acaba'lara yanıt aldın, şanslı Jen.

Aidan'ın vurdumduymazlığını, Tim'in kü-

çümseyici tavırlarını, Steve'in. Açıkçası Steve iyi çocuktur. Ve son olarak Max'in karakersizliğini hak etmedin hem de hiç hak etmedin!

Kabul etmek gerekirse, başımıza iş açan cesaretin, özgürlük aşkın ve çok yükseklerde konumlanmış mutluluk eşiğın. Seni tanıırken 'mutluluk eşiğı' kavramıyla da tanışmış oldum. Hayatta hep en iyisini isteyerek mutlu yaşamak senin suçun değil Jen, hem bu konuda yalnız değilsin fakat biz bunu biraz abartıyoruz sanırım. Küçük sevinçleri görmezden gelerek nasıl büyük sevinçleri görmeyi bekleriz ki?

Jen... Sen, sende gizlenmiş özelliklerinle Jenifer Wright'sın.

Bir gün karşılaşsaks seni kolundan tuttuğum gibi sokak sokak Joe'yu aramaya çıkacağım. Onu buldukdktan sonra içim rahat bir şekilde veda mektubunu yazabilirim. Jen, Joe hayatındaki tek suçsuz insan desem yanılmam değil mi? Joe sevgine layık tek kişi. Sıcacık, açık kahverengilerin sulanmasın, üzölmesin sakın. Hayatta hep, partideki pembe elbiseli kız özgüveni ve mutluluğı ile yaşa... Şimdilik kendine çok iyi bak bir gün uzun uzun konuşacak vaktimiz olacağına inanıyorum. Mektubumu Susan'ın harika cümlesi ile sonlandırıyor ve bana hatalarıyla doğruları gösteren ablama sevgi ve özlemle- yarım -veda ediyorum...

"Çünkü sen kendini mutlu etmeyi bilmezsen, başka birinin o boşluğu doldurabileceğini sanmıyorum."

(Jemma Forte, "Olmadı Baştan Alalım", Martı yayıncılık, Ekim 2017)

TAYYİB ATMACA İLE KONUŞMA

“Kimsenin henüz bir isim yakıştıramadığı bir şiir tarzını sürdürmeye çalışıyorum.”

Sizin şiirinizin derinlerden gelen damarı var. Münacatla başlayıp Naatla devam etmek buna mı işaret etmek istediniz? Toprağın kalbinden gelen şiir için mi konuşmak istersiniz kendi şiirinizle mi ilgili doğrusu bu merakımızı nasıl giderirsiniz?

Gelenek geçmişle gelecek arasına kurulan ve üzerinde yüzyıllar geçse de zaman içinde yapılan yenileme çalışmaları ile ayakta kalması sağlanan bir köprüdür. Geleneksel şiirden beslenip kısmen geleneğin izinde giderek günümüz şiirini yazmaya çalışıyorum. Hangi şairleri okuduysanız ya da hangi şairleri sizin ruh dünyanıza hitap ediyorsa sizin şiirleriniz de ister istemez bu ruh dünyasının şiirleri oluyor. Münacat ve Naat yazmak biraz da şairin kendini ve şiiri tanımasından sonra yazılan şiirlerdir. Geleneğin izini sürerek günümüze ulaşan şairler için şiir kitabının kapısı Münacat, anahtarı ise Naat olmuştur. Kitaba bu şekilde giriş yapmak biraz da edep ve erkân dairesinde okuru içeriye buyur edıştır.

Kendi şiirim ile ilgili bu güne kadar maalesef beni ve okuru tatmin edecek bir yazı yazılmadı. Günümüzde adına “modern şiir” denen kalıbın içine koymak istiyorlar koyamıyorlar, dışarda tutmak istiyorlar bu da olmuyor. Bu güne kadar hakkımda söylenenlerin özeti ise “halk şairi” Belki bu tırnak içindeki yakıştırmayı yapanlar şiirlerimdeki hece sesinden hareketle söylüyor olabilir. Evet, klasik halk şiiri tarzında hatta âşık edebiyatı tarzında yazdıklarım var ama kimse serbest şiirlerimi görmüyor ve hecenin imkânlarından faydalanarak benim adına serbest hece dediğim şiirlerle ilgili henüz bir söz söyleyen olmadı. Hatta Yanaşık Hece dediğim tarzda yazdığım şiirleri de çoğu deneme gibi okuyor. Kısacası kimsenin henüz bir isim yakıştıramadığı bir şiir tarzını sürdürmeye çalışıyorum.

rum.

Dergilerde yayınlanan şiirimizin genel durumunu nasıl görüyorsunuz?

Yayınlanan şiirler biraz da şairin beslendiği kaynakların şairin ruhunda bıraktığı izleri taşır. Her şiir elbette ruhumuza hitap edecek diye bir şey yoktur ama en azından yazılanın şiir olup olmadığıdır. Bir şiirde en az bir dize ruhumuza dinginlik vermeyecekse o şairin ve şiirin sorgulanması gerek. Maalesef günümüz genç şairleri şiiri okumadan/tanımadan eline kalem alınca şiir yazılacağını zannediyor. Bundan dolayı da yayınlanan şiirlerin çoğu bir tornada çıkmış izlenimi veriyor. İsterseniz bir dergide bir arkadaşınız şairlerin isimlerinin üzerine bir kâğıt yapıştırın siz de şairin adını bilmeden okuduğunuzda tüm şiirler neredeyse birbirlerinin devamı şiirler gibi gelecek. Laf var içinde söz yok.

Güneysu, Kırığı, Ardıç, Hece Taşları, Açık kara sizin için dergicilik sanki hayatın anlamı gibi gözüküyor.

Yaklaşık 33 yıldır kısa aralıklarla da olsa dergicilik serüvenimiz sürüyor. İyi mi yapıyoruz kötümü yapıyoruz onu zaman gösterecek. Geriye dönüp baktığımda bir sürü keşke kelimesi türetebilirim ama bazen de su kendi yatağını buluyor. Söz konusu dergilerde yazan arkadaşlar yarın bizi hayırla yâd ederlerse kazancımız bu olur diye düşünüyorum.

Kültürümüz bağlamında siz neyin arayışındasınız?

Gelenekten beslenerek geleceğe bir miras bırakabilir miyiz bunun telaşası içindeyim. Özellikle Hece Taşları Şiir Dergisi ile geleneksel şiirin gündeme gelmesi, yeniden o özgün içerikli şiirler yazılması ya da en azından kendi köklerimizle giderek günümüz şiirinin yeniden yorumlanması adına uğraş veriyorum. Bu çabamızı bazı çevreler tarafından olumlu karşılanırken, bazı çevreler tarafından ise “boş uğraş” olarak

HECE TAŞLARI 38

Aylık Şiir Dergisi

Mustafa Sade
Dr. Celal Fedai
Bedami Yazgan
Lütfi Şebusavaroğlu
Mustafa Özgelik
Erhan Camurcu
Eski Anık
İbrahim Sağır
Mehmet Bay
Seydi Kılıç
Mustafa Erkenekli
Tahir Eker
Mesit Yavuz
Önder Saati
İbrahim Eryiğit
Fahri Hoşab
Menn Ozarslan
Orhan Uyanık
Kadir Karanman
Yunus Kara
Osman Aktaş
Özdemir Yunus Rıza
Hüseyin Sömezler
Tayyib Atmaca

On Sanatçı 2017

görüldüğü. Bugün isimleri sıklıkla tekrarlanan şairlerin bir gelenek damarları var ve o damardan yeni sürgünler vererek şiirlerini sürdürürken yeni yetme şairler bu gelenekten habersiz geleceğin şiirini yazmaya çalışıyorlar. Peki, siz geleneği bilmeden geleceğin şiirini yazmaya çalışırsanız, sizden sonraki nesiller de geleceğin şiirini yazmaya çalışırsa şiir geleneği nasıl oluşacak. İşte bunların mücadelesini vermeye çalışıyorum.

Acemî Kalem dergisi olarak sizin duyduğunuz önemli buluyoruz. Amatör ruhtan uzaklaşmamış usta bir yazar olarak bize ve okurlarınıza dikkat noktasında neler söylemek istersiniz.

Ben şiir yazmaya şiiri tanımadan başladım. Ne geleneğin izini takip ettim ne de geleceğin. Kendimi birden bire şiirin içinde buldum. Bu benim için çok kötü tecrübeler yaşamama vesile oldu. Keşke önce iyi bir okur olsaydım ya da okur olarak kalsaydım. Şiir yazmaya soyunan kardeşlerimiz en azından 3-4 yıl şiir ve şiir üzerine yazıları okuyup şiirin o edebi zevkini yakalamadan şiire yanaşmamalarını tavsiye ederim. Şiir bir şekilde yazılır ama öncelikle iyi bir okur olmak gerek. Okuduğumuz şiirleri bir mihenge vuracak feraseti yakalamadan yazmak kendi kendimizi aldatmaktan öteye geçmez.

Denemelerinizde sohbetten uzaklaşmayı istemeyen bir yaklaşım gizli sanki niçin deneme ve şiirinizi tamamlama arzusu var mı burada yoksa nedir denemedeki arayışınız?

Aslında deneme şiir ve hikâyenin özeti gibi. Şiirin fazlalıkları kabul etmediği gibi denemenin de fazlalıkları hikâyeye kaçır. Deneme biraz daha duygu yoğunluğuyla yazılır. Bu yoğunluktan yoksun denemeler okuyucuyu yorar. Denemede öyle bir duygu yoğunluğu yaşamalısınız ki deneme mensur şiir gibi olmalı. Belki de bu yüzden ya da şair olmamızdan kaynaklanan bir duygu ile yazdığımızdan yazdıklarımız biraz da şiirimizi tamamlama gibi görülebilir.

Âşıklık geleneği şiirimizin önemli aşamalarından biri lakin bunda ısrarın sizce anlamı neden?

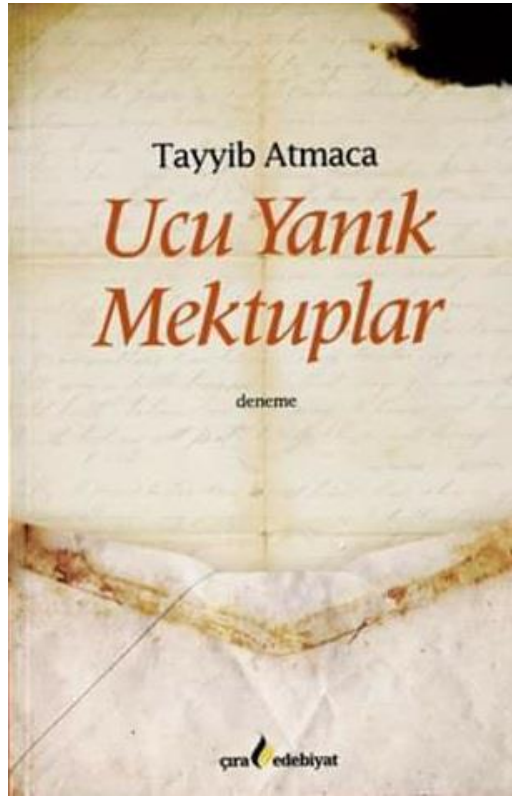
Bu güne kadar bu soruyu ilk soran siz değilsiniz. Kitaplarımın tamamı incelendiğinde evet gelenekten beslenen bir damarım olduğunu görebilirsiniz ama hiçbir kitabım bir başka kitabın devamı gibi olmadı. Klasik hece şiirinin yanı sıra serbest şiirler de yazdım hatta âşıkların irticalen atışmaları gibi atışma türünden şiirler de yazdım. Şiirlerimde hecenin ölçüsünü gören “bu hece şiiri” dedi. Susarak Konuşsan Gözüm Dinlese kitabımda da yine hecenin imkânlarından faydalanarak yazdığım şiirler ise deneme gibi ya da mensur şiir gibi algılandı.

Bir şairin devamlı kendini yenileyerek yeni eserler ortaya koyması gerekmez mi? Günümüzde hece şiiri yazanlar serbest şiire, serbest şiir yazanlar hece şiirine “öcü” gibi bakıyor. Bir de şair kendini nasıl ifade ediyorsa öyle yazmalı. Birçoğunun “hece şiiri yazıyor” demesinin altında yatan gerçek ise belki de yazarken sözcüklerin ölçülü olarak dilimden dökülmesidir.

Dergiler ve yazarlık ilişkisi bağlamından geçmişi nasıl değerlendiriyorsunuz, geleceği nasıl görüyorsunuz? Okur ne durumda?

Yayın yönetmenliğini yaptığım Güneysu ve Kırığı şiir dergilerinden günümüze doğru bir yolculuk yapacak olursak günümüzde haddinden fazla dergi çıkıyor. Güneysu ve Kırığı aboneleri ile kendini ayakta tutan dergilerdi. Eskiden dergiler ile okur arasında bir bağ vardı.

Dergi yayın yönetmenleri okurları/yazarlarıyla yazışarak, toplantılar yaparak, telefonla arayarak bir iletişim halinde olurlardı. Günümüzde yazdığınız epostaya ya da mesaja bile cevap vermiyorlar. Okur ile dergi arasında bu bağın tekrar kurulması gerek ama maalesef ne okur buna yanaşmıyor ne de dergi yönetmenleri.

GAZOS KAPAKLARI

Fatma DAĞLI

Şakaklarından sızan ter damlalarını elleriyle sildi. Parmaklarının sıcaklığını teninde hissetmesi hararetini daha da artırdı. Nasıl da sabırsızlıkla bekliyordu buz gibi şişeyi avucunda tutarak dudaklarına dokundurmayı. Ve coşkun dereler gibi köpük köpük akan soğuk içeceğin şelale misali- boğazından midesine döküleceği anı.

Selim'in bakışları masadan düştükten sonra birkaç kez zıplayıp hareketsiz kalan yerdeki gazoz kapaklarına takıldı.

Gazoz kapaklarının şingirtısı onu zihninin derinliklerinde bir yerlere götürmüştü. Hatırlamaya çalıştı. Dalgınlığı arkadaşlarının dikkatinden kaçmamıştı.

"Bu ses!" dedi Selim. Genzinde bir yanma hissetti. Boğazına gelip bağdaş kuran bu yumru da neyin nesiydi. Ağlıyor muydu? Yaşaran gözlerini güneş gözlüğünün arkasına sakladı.

Düşüncelerini toparlayamıyordu bir türlü. Derken yanlarından geçen kiremit rengi eski bir Mercedes'in radyosundan yayılan müziğin sesi onu havalandırarak tozlu bir köy yolunun tam ortasına bıraktı.

Şaşkın şaşkın etrafına bakındı Selim. Az ileride dere yatağına kurulu, karataşlardan inşa edilmiş, sırtı kayalıklara yaslı, iki odalı evleri duruyordu. Birbirinden bağımsız ve tek pencere olan bu odalardan birisi mutfaktı. Diğeri ise gündüzleri oturma, geceleri yatak odası olarak kullanılıyordu. Selim yedi kişilik kalabalık bir aileye kucak açan bu daracık ama bir o kadar da sıcak ve huzurlu evi uzaktan izledi.

Annesi sesleniyordu mutfaktan:

"Seliiiiim... Selim oğlum."

"Efendim!"

Ayağa kaktı ve dizleri yamalı, paçaları kısalmış pantolonunun tozlarını silkeledi. Sonra koşarak evlerinin tahta bahçe kapısını açtı. Annesi mutfak camından ona bir tabak yemek uzattı:

"Al oğlum, bunu Veli dayıya götür. Oyalandırmadın git ki soğumadan yesin. Kaç gündür hasta yatıyormuş gariban."

Selim bakır tabağı kenarlarından tutarak yola koyuldu. Çocukluk bu ya, yürürken ayaklarını yere sürmekten ve yerdeki tozu havaya kaldırmaktan

büyük keyif alıyordu. Hangi ayağı diğerine galip gelecekti acaba? Oyun gözüne kaçan toz parçaları eşliğinde sağ ayağının galibiyetiyle son buldu.

Gözünü ovuştururken Hasan emminin evinin önünden geçiyordu. Hasan emmi Almanya'dan kesin dönüş yapmış bir gurbetçiydi. Köyün en görkemli evi ona aitti. Türküler ve oyun havaları en büyük tutkusuydu. Balkonuna adına hoparlör dedikleri tuhaf bir alet yerleştirmişti. Selim onu masallardaki kükreyen aslanların açılmış devasa ağızlarına benzetirdi.

Aniden duyduğu yüksek sesle irkilen Selim'in yüreği ağzına geldi ve tek eliyle tuttuğu tabak yalpaladı. Gözünü ovuşturmayı bırakıp tabağı diğer eliyle destekleyince yemeğin bir kısmını dökmeden kurtarabildi.

Parmaklarının yanmasına aldırmadan derin bir "oh" çeken Selim bir yandan "Kocaman manda söğüt dalına nasıl yuva yapar?" diye düşünürken bir yandan da balkonunda fotr şapkasıyla oturmuş keyifli keyifli pipo tütüren Hasan emmiyi izliyordu. Merakına yenik düşen Selim ayak parmaklarının ucunda hafifçe yükseldi. Hasan emmi üzerinde ekru renkli bir takım elbise, yeşil gömlek, kırmızı ve beyaz puantiyeleri olan kravatıyla bacak bacak üstüne atmış, tıpkı film yıldızları gibi oturuyordu. Evinin kapısında tozlanmaması için üstü çadırla örtülmüş kiremit rengi bir Mercedes duruyordu.

Selim yola koyuldu yeniden. Türkünün sözleri kulaklarında çınlıyordu.

"Söğüt ağacını işgal eden mandaları oradan indirmenin bir yolunu bulmalı" diye düşündü. Aksi takdirde at niyetine üzerine bindikleri söğüt dallarını onlara kaptıracaklardı.

Hem yürüyor hem hayal kuruyordu. Acaba köylerinin dışında nasıl bir hayat vardı? Düşünüyor, düşünüyor, buradan daha büyük bir yerleşim yerini tahayyül edemiyordu.

Dış dünyaya açılan tek yer köylerindeki bak-kaldı onun için. Bir defacık olsun tahta tezgâhın başköşesinde duran koyu yeşil renkli o makinaya yaklaşabilmeyi, yuvarlak boşluklara bakkal emminin yaptığı gibi işaret parmağını koyup dairesel hareketler yapabilmeyi, sonra o sihirli sözcüğü

söylemeyi; “ALO” diyebilmeyi ne çok isterdi.

“Telefon gelmiş” söylentisini duyan tüm çocuklar oyunlarını yarıda bırakarak bakkalın kapısında alırlardı soluklarını. Kulaklarını cama yapıştırarak konuşmaları merakla dinlemeye çalışırlardı.

Bir de bakkal emminin her ay kasabaya giderek getirdiği sarı Elvan gazozları vardı. Boşalan şişeleri iade ederlerdi ama kapaklar onlarda kalırdı. Gazoz kapaklarının tırtıklı kenarlarını taşla düzeltirler sonra ortasında açtıkları iki delikten ip geçirerek “vız vız” yaparlar ya da ok ucu niyetine bir kenarı sivri olacak şekilde eğip bükerek söğüt dallarına takarlardı.

“Yok yok! Mandaların söğüt dalına yuva yapmalarını kesinlikle önlemeliyiz” diye geçirdi içinden Selim. Yoksa atlar gibi oklar da gümbürtüye gidecekti.

Kasaba nasıl bir yerdi acaba? Selim gözlerini kapatınca rengârenk oyuncaklar ve kasalar dolusu gazoz belirdi hayalinde. Uzak diyarları merak ettiği annesi:

“Oku oğlum, okursan gidersin” derdi.

Birden heyecanlandı Selim.

“Gideceğim, büyük adam olacağım!” derken kara gözleri ışıldadı ve dudaklarına bir tebessüm yerleşti. Sonra durdu birden. Hasan emminin evini izledi uzaktan. Bir de Veli dayının yıkılmaya yüz tutmuş dört duvarını getirdi gözünün önüne. Yüzündeki gülümseme yerini derin bir düşünceye bıraktı.

Geçen kış Veli dayı hastalandığında ona yine yemek götürmüştü. Odaanın bir köşesinde battaniyenin altında titreyerek oturan yaşlı adamı görünce çok üzölmüştü. Tek odalı kulübenin toprak damı birkaç yerinden akıyor, su damlalarının paslanmış helkelerde birikirken çıkardığı sesler odayı daha da soğutuyordu.

“Büyük adam olursa çok para kazanabilir ve ona yeni bir ev yaptırabilirdi.” Neşesi yerine gelmişti Selim’in. Hayal kurmaya devam etti:

Çocukların patlayan toplarının yerine yenilerini verebilirdi ya da onlara filmlerde gördüğü bisikletlerden alabilirdi mesela. O zaman söğüt dallarına ihtiyaçları da kalmazdı.

Bu düşüncelerle Veli dayının kulübesinin önüne kadar gelmişti. İçeriden birbirine çarpan metal şingirtilerinin sesi geliyordu. Belli ki ayaklanmıştı adamcağız. Gazoz kapağı toplamak ve ceplerinde taşımak onun tek mutluluğuydu. Kaybettiklerinin

boşluğunu gazoz kapaklarıyla doldurmaya çalıştığını kim bilebilirdi ki?

Selim kapıyı üç kez tıklattı. Annesinin tembihlediği gibi iki adım geri çekilerek kapının açılmasını bekledi.

Veli dayının yılların yorgunluğunu ayaklarında sürüklediği; kösele ayakkabılarının yıpranmış zeminde çıkardığı cılız seslerden anlaşıyordu. Epey sonra kulübenin ahşap kapısı gıcırdayarak açıldı.

Her zamanki gibi ceketi omzundaydı. Arkasından birleştirdiği ellerini çözerek gururlu bir edayla pantolonunun hayli kabarık ceplerine vurdu birkaç kez.

“Bedava mı sandın para verip aldım” diye ekledi ardından.

Selim, şaşkın şaşkın baktı Veli dayının yüzüne. Onun kapaklar için para ödemediğini ve asla yalan söylemeyeceğini biliyordu. Pekiyi ama ne demek istemişti?

Veli dayı çökmüş gözlerinde alevlenen bir umutla:

“Kapak getirdin mi kapak?” diye sordu.

Selim mahcup şekilde elindeki tabağı uzatabildi sadece. İhtiyarın hissettiği hayal kırıklığı gözlerini daha derin çukurlara gömmüştü.

Yutkundu Selim, gözleri dolmuştu. Yaşlı adamın bir anda sönen bakışlarından kaçırmayı başardığı gözleri bu sefer de onun yırtık kösele ayakkabılarına yakalandı. Düşündü... Veli dayı bu hale nasıl gelmişti acaba? Kısık ama kararlı bir şekilde:

“Gideceğim Veli dayı” dedi. “Büyük adam olacağım, sana yeni ayakkabılar ve gazoz kapakları getireceğim”.

O kış Veli dayıyı kaybettiklerini öğrendiğinde günlerce yataktan çıkmadı Selim. Mütemadiyen sayıklıyordu.

“Kapak... Ayakkabı... Getirecektim Veli dayı, getirecektim...”

“Efendim reis?” dedi arkadaşı Lokman. “Anlamadım. Neyi getirecektin?”

Selim cevap veremedi. Boğazındaki yumru kocaman olmuştu. Eğildi ve yerdeki gazoz kapaklarını alırken gözlerinden iki damla yaş süzöldü.

Mercedes uzaklaşıyordu, gazoz kapakları da şingirdamiyordu artık. Ama değişmeyen bir şey vardı:

“Mandalar söğüt dalına yuva yapmaya devam ediyor ve yavrularını hâlâ sinek kapıyordu ...”

ÇİÇEK TARLASI

Zehra AKKAYA

Mavi üzerine beyaz çiçek desenli eteğinin cepleri de beyaz üzerine mavi çiçek desenliydi. Giyerken “Neden pembe ya da kırmızı almıyorlar sanki” diye söylenmeden edemedi. Eteğin cebi ne kadar da büyüktü, neredeyse bütün kolu sığıyordu. Aynaya memnuniyetsizce baktı. Neden bunu almıştı sanki annesi; bir çocuktan beklenmeyecek şekilde aynadaki görüntüsünü süzdü. Burnunun üzerinde çıkan sivilce moralini bozuyordu; bu da neden çıkmıştı sanki bembeyaz yüzünün ortasında. Aynaya bakarak beyaz tişörtünü düzeltti. Tamamı kıvrıkcık buklelerden oluşan sarı saçlarıyla oynadı, omuzlarına nasıl döküldüğünü seyretti. Oysa Melike’nin saçları hiç böyle kıvrıkcık değildi; gerçi onun saçları gibi sarı da değildi. Ama Melike’nin annesi saçlarını tepesinden palmiye ağacı gibi de toplamıyordu. “Artık annemle konuşmanın zamanı geldi” diye söylendi. Neden hayatına bu kadar çok karışıyordu ki sanki annesi diye ona her istediğini yaptırabilir miydi? Kıyafetlerine, ne zaman ders çalışacağına, dışarı çıkmak vakitlerine, ödevlerini yapmasına, hatta uyku saatlerine bile annesi karışıyordu. Ama onun canı şimdi oyun oynamak istiyordu. Bayramlığıyla, annesine görünmeden dışarı çıkabilirdi. Gerçi bayram gelmeden yeni kıyafetiyle sokağa çıkarsa annesi ona kızardı. Eteğin başına bir şeyler gelirse ona kırmızı bir elbise alabilirlerdi.

Annesi mutfakta akşam yemeğini hazırlarken, ona gözükmeden dışarı çıkacaktı ki kapıda abisiyle karşılaştı, elini dudaklarına götürüp sus işareti yaptı ama abisi: “Anne kızın dışarı çıkıyor, aaaa hem de bayramlığıyla!” diye seslendi. Annesinin ona kızma ihtimalinin hoşnutluğuyla içeri girdi. Abisinin sırttan yüzünün arkasından, avını seyreden aslan gibi bakıyordu. Ah bu erkekler neden hep böyleydi sanki! Zaten

arka sıradaki Yunus da derste hep “Olum bak şimdi yay gibi çekiyorsun bırakınca eskisi gibi oluyor hahaha” diyerek onun saçıyla oynuyor, teneffüste de Melike’yle konuşup duruyordu. Oysa saçları düz olsaydı, babasının ütülü pantolonları gibi dümdüz, Yunus saçıyla oynamaz, teneffüste de onunla konuşurdu. Her şey annesinin suçuydu, neden onu düz saçlı doğurmamıştı ki, tamam sarı olabilirdi ama neden düz değildi. Yetmezmiş gibi, birde onu azarlamak için yanına geliyordu.

Annesi yanında durmuş ona bakıyordu. “Anne lütfen dışarı çıkıyım, biraz oynar dönerim” diye, annesine yalvardı. Annesi “Bana dersim var, odamdan çıkmayacağım dememiş miydin?” diye sordu. O hala “ Lütfen, lütfen, lütfen” diyordu. Annesi “Hayır! Elbiselerin kirlenirse bayramda kirli kirli gezmek zorunda kalırsın. Olmaz”, İtiraz ederek, “kirletmem!” diye atıldı. Annesi : “Dışarı çıkmıyorsun” dedi. “Anne, söz biraz oynayıp döneceğim, elbisemi de kirletmeyeceğim” diye cevap verdi. Annesi olmaz dedikçe o hiç durmadan “Lütfen, lütfen, lütfen” Diye tekrarlıyordu. O kadar çok lütfen demişti ki kadın en sonunda, susması için sokağa çıkmasına boyun eğdi. “Ama baban gelmeden içeri gel; kızacağını biliyorsun.” diyordu ki, o çoktan dışarı çıkmıştı. Kadın kendi kendine “Allah’ım bu kız ne kadar da çok konuşuyor, kime çekmiş” diye, söylenerek mutfağına geri döndü.

Sokağa çıktığında, arkadaşlarını komşunun çiçek bahçesine giriş planı yaparken buldu. Üç tarafı gül fideleriyle çevrili bahçenin ortasında envaiçeşit sebze ekiliydi. Bahçeye tek giriş yolu evin mutfağından açılan kapıydı, bu kapı her zaman açık durur, komşu teyzeye görünmeden girmek mümkün olmazdı. Komşuları birkaç günlüğüne kızının yanına

gittiği için tehlike yoktu, ya da onlar öyle sanıyorlardı. Bahçenin kenarındaki güller, göz alıcı renkleriyle çocukları her zaman kendine çeker, yaklaşıncı da dikenlerini gösterir, aynı komşu teyze gibi korkuturdu. Havalara soğumaya başlayıp güller solup yaprak dökünce bahçenin tüm gizemi kaybolur, çorak bir tarlaya dönerdi. Hiçbir çocuk girmek istemezdi. Bahar gelince aynı çiçekler gibi çocukların bahçeye olan merakı da canlanırdı. Hatta birkaç deneme yapmışların vücudunda çizik izleri hala duruyordu.

Şimdi tam sırasıydı, sahibi de bahçeyi bırakıp gitmişken, girip güzelce talan edebilirlerdi. O, çok da emin değildi, babasının eve gelmesine bu kadar az kalmışken ve yaramazlıklarından fazlaca şikâyetçiyken; “Ben gelmesem” dedi, en kısık sesiyle, arkadaşları hemen “Korkak, korkak!” diye alay edince “Ben korkak değilim!” diye haykırdı. Bayramlığım batmasın diyecek oldu, söyleyemedi. Hiç de korkak değildi, hem neden korkacaktı. Yaptıkları plan mükemmeldi, yani öyle sayılırdı. Grubun en güçlü iki çocuğu değneklerle fideleri ayıracak bunlar aradan geçecekti. Çocuklardan birkaçı atlayarak, hemen geçmiş bahçeyi keşfe başlamışlardı. Sıra bende diye öne çıktı. Her şey bir an önce olsun bitsindi, zira babasına yakalanması an meselesiydi.

Önce adımının birini attı. Bahçe gerçekten de güzel görünüyordu. Domatesler, biberler, dalında sallanan patlıcanlar, her karığın etrafına yerleştirilmiş hanım şemsiyeleri, savruldukça mis gibi kokan reyhan ve olanca güzelliğiyle bahçe, yüzüne gülüyordu. Diğer adımını attıysa da ilerlemek mümkün olmadı. Başını çevirdi, eteğinin cebi dikene takılmıştı. Onu çıkarmaya çalışırken telaşla ani hareket edince eteği birçok yerinden dikenlere takıldı kurtulmak zorlaşmıştı. Kurtulmaya çalışırken ayağı arkadaşının tuttuğu değneğe değdi gül dalı kurtulup kapandı. Şimdi gül dalının içinde az önceki cennetten çok uzakta, korku içindeydi. Kendini hızla geriye attı. Kolları,

bacakları, o güzelim yüzü çizikler içinde, üstü başı yırtılmış öylece kaldı. Olduğu yerde dona kalmış kımıldayamıyor, çizikler çok acıyordu. Arkadaşları ona bir şeyler soruyor, duyuyor ama cevaplayamıyordu.

Yavaşça başını çevirip etrafına bakındı. Babası ona doğru geliyordu. Öylece bekledi, babası gelip yanına oturdu. “Ne yaptın kızım kendine” dedi. Bunu duyunca sesini bırakıp ağlamaya başladı. Adam çocuğunun elinden tutup evine doğru yürüdü. İçeriye girip kapıyı kapattı. Bundan sonra yaramazlık yapmayı bırakacak mıydı?

UZAKLARIN GÜNEŞİ

Aydınlatıyor varlığın şu garip ruhumu
Sen yanımdayken sükût en güzel müzik
Bölüşemesek seninle nice mutluluğu
Kal biraz yanımda ısınsın kalbim usul, usul

Belli ki çok uzakta senin yıldızın
İkinci güneşi olacak o hayırsızın
Ve sen benim göğümde parlamaksızın
Karanlığımı yayarak git usul, usul

Hamdi POYRAZ

SON IŞIK

Emine ÇOBAN

Kafamı kaldırıp uçsuz bucaksız gökyüzünü minicik gözbebeklerime sığdırmaya çalıştığımda ya da koca okyanusu bir damla misali yudumlamaya kalktığımda aslında hep aynı his var içimde. Her hareketimde seni gönlüme, gözlerime, dimağıma sığdırmak senle bir olmak isterim. Ne zaman bir kuytuda rastlasam sana, orada fazlaca dururum. Gözlerimin de ötesinde aklımın en derinine kazırım seni. Kazırım ki ışıklar sönse bile capcanlı kal gün gelip de bu gözler göz olmayı yitirse dimağım seni yitirmesin sen kal. Bir dervişin tespihi gibi her daim hakkı zikrettir bana ama bir yandan da zarif bir hanımın en değerli mücevheri misali gönlümde yer edin. Ne zaman ki şu dünya bana dar gelmeye başlasın o zaman gel aklıma dünyayı sevme nedenim biraz da sen ol.

İnsanlar gökyüzü desin ben senin adın zikredilmiş gibi dönüp bakayım. Rüyalarımda ol mesela, Karadeniz'in kıyısında oturup seni dinleyeyim ya da bir pilot olup ilk kez yükseleyim göğe hayır hayır sana. Hani derviş tespihi demiştim de işte o tespihin her bir taşı ol gel sabahı unuttur bana; rüyalarımda yaşayayım seni. Bir genç kızın en değerli eşyası ol saklayayım sarayım seni kimseler erişemesin. Bırak herkes anlattıklarını aşk sansın, bırak insanlar bu cümlelerimi kızıl mürekkeple yazdım sansın ben yine en sevdiğim mürekkebe batırayım kalemimi ve seni yazayım en güzel öyküm niyetine. Bir köre kırmızıyı anlatamazsın derler ya hani aslında seni anlatmak zordur bilir misin? Suyu dokun desen hissedemez başını kaldır desen göremez.

Sahi aşk ne idi ki ben seni gördükten sonra sildim sözlüklerden aşk tanımını yerine keçeli kalemlemlerimle gücüm yettiğince seni çizdim. Şimdi sorsalar neden o diye muziplik eder aykırılık olsun diye derim ama bilmezler ki benim kanım bile kırmızı değil sen. Neden sen diye sorsam kendime belki de mutluluk verdiğin içindir, ya da belki ben öyle sandığım içindir bilmem? Bakıyorum da insanlara ne güzel sevmiş ne güzel benimsemişler seni, kimisi siyahın yanına iliştiymiş roman demiş kimisi şiirin rengi olsa olsa sensindir demiş kestirip atmış. Tangoya aşk dansı derler kırmızı bilirler ama onun bile

yanına sen gelince bir başka şiir olmuş. Ondandır bendeki bu yazma aşkı bak sırf bendeki uyandırdıklarıyla adını bile telaffuz etmeden öykü yazdırdın bana birde adını söylesem herhalde son ışık sönse bile kalırsın akıllarda.

KİLİTLİ PARKE TAŞI

*Yağmur yağar,
Kanatlarım açılır...
Bir yanım maviliklere yaslanır,
Ayaklarından tanırım insanı,
Taa yüreğini duyarım,
Kilitli parke taşı olsam da
Kalbim vardır...
Kuzenim,
Büyükçakır'da yaşar...
Yeğenim,
Kapunbaşı'ndadır...
Biri sele direnir,
Diğeri
Şelale serinliğine...
Bense,
Şehirliyim ne de olsa;
Elbisem temiz, ayakkabım boyalıdır...
Rüzgâr estikçe dinlerim,
Söğüt türkülerini,
Kilitli yanlarım özgür kalır...
Bir değirmendir dünya;
Döner durur...*

Selçuk ŞAMİL

SOLGUN SURATLAR

Enes SEVİN

Sıkıcı tramvay yolculuklarından birini daha yaşıyordum. Dörtlü koltuklardaki amca omzumdaki tenis raketini göstererek,

"Saz mı çalıyorsun?" Diye sordu.

İçimden 'Size ne bundan?' demek geliyordu. Yine de kendimi tuttum ve soğuk bir tavırla:

"Hayır, o tenis raketi." dedim.

"Tenis raketi mi? O ne öyle?"

Ya sabır, ya sabır, ya sabır... Size ne kardeşim, size ne?

"Tenis bir spor." diye cevapladım.

Sıkıldım artık bu insanların gereksiz muhabbetlerinden. İnsanların bu 'maydanoz' olma huyundan...

İnsanlar neden konuşmaya ve beraber vakit geçirmeye bu kadar meraklıdır ve neden sormazlar başkasının hayatına girmeden önce? Onların yaşamından harcayacağı zamanın onlar için önemli olup olmadığını neden düşünmezler?

Yüzüme boş boş bakan amcaya tahammül edemeyerek tramvaydan indim. Bir sonraki tramvaya binerek eve gittim. Karşımızdaki eve yeni biri taşınmıştı. Aman ne güzel. Annem yeni komşularımızla konuşurken beni de yanına çağırdı. Kadın gülümseyerek elini bana uzattı. Tokalaşmayı sevmiyorum. Kadının elini hafifçe tutup hemen geri çektim. Genelde bu tavrım saygısızlık olarak algılanırdı. Ama kadın bunu umursamamıştı. Eve girdiğimizde annem:

"Neden hiç gülmüyorsun? Niye böyle herkese soğuksun?" dedi.

İnsanların benimle derdi ne? Neden bu kadar çok batıyorum gözlerine? Kötü mü gözükmüyorum? Eğer öyleyse bile onlara ne bundan? Yok, gülmüyormuşum, yok mimiklerimi hareket ettirmiyormuşum, size ne diyorum; anlamıyorlar. Batıyor, nefes almam bile batıyor.

Evde duramayıp dışarı çıktım. Gerçekten sevmiyorum insanları. Sevmiyorum.

Parka geldiğimde kamelyada kahkahalar atarak gülen insanlar daha da sinirimi bozdu. Bu kadar komik ne olabilir ki şu hayatta? Tamam, gülüyorsunuz ama ben bunu duymak zorunda mıyım? Ardından çime basan insanlar...

Sanırım bugün delireceğim. "Sana bılırsa hoşuna gider mi?" Diye bağırışım var.

Diğer bir tarafta yere çekirdek atanlar... Sizin acaba doğayla derdiniz ne? Sevmiyorum insanları.

Yolun karşısında bağırarak karpuz satmaya çalışan bir insan. Bunu sevdim. Genelde bağırışları sevmem ama bu adamın rızık araması hoşuma gitmişti. Bu adamla kahkaha atanları karşılaştıramazsınız.

Bir anda adamın yanına gelen zabıta beni şaşırttı. Sokakta bir şey satması neden yasaktı? Sağlıksız mı? Sağlıklı ne var ki? Vergi mi vermiyorlar? Kim veriyor ki? Tek derdiniz insanları kısıtlamak. Öncelikle şu kahkaha atanları tutuklamalısınız.

Bu arada bir sesle irkildim.

"Neden burada boş boş bekliyorsun?"

Evet bu bir rüya, daha doğrusu kâbus olmalı. Hayatıma karışmalarından, benle konuşmalarından nefret ediyorum. Tekrar bir soru:

"Nereye gidiyordun ki?"

Artık dayanamazdım.

"Sana ne diye bir yer var, oraya."

"İnsanlar neden konuşmaya ve beraber vakit geçirmeye bu kadar meraklıdır ve neden sormazlar başkasının hayatına girmeden önce? Onların yaşamından harcayacağı zamanın onlar için önemli olup olmadığını neden düşünmezler?"

KARŞILIĞINDA NE VERİRDİN

Belen GÖKÇELİ

Gönüllüler bir adım öne çıktılar. Görev tanımını bilmiyorlardı. Ses yeniden duyuldu:

-Size verilen kişilerden sorumlu olacaksınız.

-Tamam.

-Ama bu öyle kolay bir iş değil.

-Olsun.

-Bu kişiler konuşmıyor.

-Bakışlarımızla anlaşıyoruz.

-Yürüyemiyor.

-Benim ayaklarım ikimize de yeter.

-Yemek yiyemiyor, kaşığı dahi tutamıyor.

-Ben onu beslerim.

- Kendini kontrol edemediği için eliyle çarpıp her şeyi devirebilir.

-Toplarım.

-Çok sık hastalanıyor.

-Başında beklerim.

-Salyaları akıyor yutkunma duygusu da çok gelişmemiş.

-Silerim.

-Tuvaletini de altına yapıyor. Kısa bir duraksama, yoğun bir uğultunun ardından bazı gönüllülerin "Tamam" deyşi diğerlerini de yüreklendiriyor.

-Son olarak onun yaşaması için kendi canınızı da ortaya koymanız lazım fakat bizler tarafından fazlasıyla ödüllendirileceğinizi bilmelisiniz.

- Son maddeyi gerçekleştirmek için kendimizden daha çok sevebilmeliyiz onu. Yoksa kim en kıymetlisinden bir başkası için tereddütsüz vazgeçer.

-Merak etmeyin sevgisi içinizde büyüyecek. Henüz tanımadan onun hayali bile size sıcak gelecek; dokunmadan aşkla hasretle bekleyeceksiniz sanki daima tanışıyormuşsunuz gibi.

Bunları dinleyen gönüllüler ordusu, kalpleri mutluluktan sızlarcasına, kendilerini huzurlu hissettiler.

Ve böylelikle yeryüzünde anneler yaratıldı. Başka hiçbir canlı için hiç kimse canından vazgeçemezdi. Anneler, bırakın canlarından vazgeçmeyi, anne olabilmek adına kendisine mecburen sunulan acılara katlanmak uğruna gözünü kırpacak kadar bile tereddüt etmedi. Kendisine emanet edilen küçük insanı önce içinde büyüttü. Onu büyütürken vücudu kendisine ihanet etti; her şeyini küçük insana endeksledi ama anne aldırmadı.

Uykusuz sancılı günler geçirdi. O sadece "Ya sabır!" dedi.

Minik insanı dünyayla tanıştırma zamanı geldiğinde bir insanın devasa büyüklükte bir acıya nasıl katlanabileceğini tüm âleme kanıtladı. Kıpırmızı bir minik bedeni kucağına verdikleri o ilk karşılaşma anında acıdan değil mutluluktan ağlamayı tercih etti. Acı hafızası kuvvetli değildir annelerin, bu bölümü hemen unutuverirler.

Gönüllü olduğunda kendisine sunulan her şeyi ziyadesiyle yaşadı anne. Güzel emanetin bu kadar hareketli oluşuna şaşırıyordu. Sonra minicik bir bedeninin altına bağlanan bezlerin böylesi çabuk doluşuna. Tam güdümlü çalışan bir fabrika gibi sürekli salyasının akışına da şaşırıyordu. Mamasını yedirirken kaç sefer o minik ağzın sprey gibi püskürttüğü yemekleri temizlemişti saymaya yeltenmedi bile. Çünkü mutluydu. Kimisinde ateşlendiği için kimisinde acıttığı için kimisinde altını doldurduğu için kimisinde de her şeyi yapmasına rağmen sırf ağlamak istediği için ağlayan yavrunun başında geçen uykusuz gecelerin ruh gibi dolaşan sabahlarında da mutluydu anne. Bazen, ama bu çok nadir zamanlarda olur, yorulduğunu hissediyordu; hatta aklına gelir gelmez pişman olup utansa da belki bıktığını. Mesela, niye her yeri dağıtmayı böylesi seviyordu ya da bir şeyleri kurcalamasa olmaz mıydı? Zaten kurcalaması demek ya kırması ya da dökmesi ile sonuçlanmasaydı. Mesela karnı tok sırtı pek, tüm ihtiyaçları karşılanan biri niye ağlamayı tercih ediyordu?

İşte yorulduğunu hissettiği o nadir zamanlar bunlarla paralel zamanlardı. Ne yazık ki bu sorular da tam böyle anlarda beynine üşüşüyordu. Her seferinde sonuç değişmiyordu oysa o minik beden bunları yaptığı her seferinde gelip annesinin karşısında duruyor, bunu nasıl becerdiği bilinmese de tüm dünyaya yayılan o sınırsız gülümsemesiyle anneye bakıyor, anne o an enerjiyle dolup on kaplan gücündeki süper kahraman gücüne yeniden kavuşuyor. Acı hafızası kuvvetli değildir annelerin diye söylemişim ya bir yerlerde; bu cümleyi yazmayı bitirmeden çektiği tüm acıları unutuverdi.

Acemî Kalemler

Yazı Kurulu

acemikalemlerdersisi@gmail.com

Şiir Vakti Dergisinin aylık ekidir.

Sahibi : Sevilay Tunçbilek

G.Y.Yönetmeni : Selim Tunçbilek

Y.İşleri Müd.: Mehmet Tunçbilek

Mustafa Yılmaz - Fatma Dağlı

Ayşe Aksoy - Sonay Karasu

Emine Çoban - Melike Çelik

Z. Meral Konşuk İvecan

www.sivaktidergisi.comsatış : www.kitap-evi.com

Baskı : Geçit Ofset Matbaacılık

Abone Bedeli: 60TL. Kurum:100TL

Her ayın birinde abonedeviz.